

III

(Előkészítő jogi aktusok)

SZÁMVEVŐSZÉK

7/2014. SZ. VÉLEMÉNY

(az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése és 322. cikkének (2) bekezdése alapján)

az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom határozat végrehajtásáról szóló 1150/2000/EK, Euratom rendeletet módosító tanácsi rendeletre irányuló javaslatról

(2014/C 459/01)

TARTALOM

	Bekezdés	Oldal
BEVEZETÉS	1	2
AZ UNIÓS KÖLTSÉGVETÉST FINANSZÍROZÓ SAJÁT FORRÁSOK	2	2
A HÉA-/GNI-EGYENLEGEK ÉS -KIIGAZÍTÁSOK KISZÁMÍTÁSA ÉS KÖLTSÉGVETÉS-MÓDOSÍTÁSOK	3–6	2
A BIZOTTSÁG JAVASLATA	7–9	3
ÉSZREVÉTELEK	10–25	3
KÖVETKEZTETÉS	26	4

AZ EURÓPAI UNIÓ SZÁMVEVŐSZÉKE,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdésére, valamint 322. cikkének (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára ⁽¹⁾,

tekintettel a Tanácsnak a fent említett javaslatra vonatkozó, a Számvevőszék által 2014. november 13-án kézhez vett véleménykérésére,

tekintettel a Számvevőszéknek az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló korábbi véleményeire ⁽²⁾,

tekintettel a Számvevőszék 11/2013. sz. különjelentésére ⁽³⁾,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGADTA EL:

Bevezetés

1. A Bizottság 2014. november 12-én elfogadta az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről szóló 2007/436/EK, Euratom határozat ⁽⁴⁾ végrehajtásáról szóló 1150/2000/EK, Euratom rendeletet ⁽⁵⁾ módosító tanácsi rendeletre irányuló javaslatot. A Bizottság a jelenlegi szabályok olyan módosítását javasolta, hogy a tagállamok bizonyos körülmények fennállása esetén a jelenlegi határidő után bocsáthassák rendelkezésre a hozzáadottérték-adó (héta) és a bruttó nemzeti jövedelem (GNI) egyenlegeiből és kiigazításaiból eredő saját források összegét.

Az uniós költségvetést finanszírozó saját források

2. Az éves költségvetési eljárás keretében a héa- és a GNI-alapú saját források kiszámítása úgy történik, hogy a tagállamok előre jelzett adataira egységes kulcsokat alkalmaznak. Ezeket a forrásokat ún. „tizenkettek” ⁽⁶⁾ befizetésével havonta bocsátják rendelkezésre, és a költségvetésben az 1., „Saját források” cím alatt jelennek meg. A GNI-alapú saját forrás célja az uniós költségvetés előzetes kiegyensúlyozása.

A héa-/GNI-egyenlegek és -kiigazítások kiszámítása és költségvetés-módosítások

3. A felülvizsgált héa- és GNI-adatok tagállamok általi éves, július 31-én ⁽⁷⁾, ill. szeptember 22-én ⁽⁸⁾ történő továbbítását követően a Bizottság az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkének 4–7. bekezdésével összhangban kiszámítja az egyenlegeket és kiigazításokat ⁽⁹⁾, figyelembe véve a GNI-bizottság véleményét a saját források meghatározásához használandó GNI-adatok megfelelőségéről. Ezt a véleményt általában október végén bocsátják ki.

4. A héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból származó összegeket a tagállamoknak ugyanazon év decemberének első munkanapján kell rendelkezésre bocsátaniuk ⁽¹⁰⁾. Ez kötelező határidő.

5. A héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások miatt módosul a költségvetés bevételi oldala. Az ebből a pozitív vagy negatív eltérésekből ⁽¹¹⁾ eredő összeget át lehet vinni a következő évre, ezzel az (n + 1) évre vonatkozó tagállami hozzájárulás vagy csökken, vagy nő.

⁽¹⁾ COM(2014) 704 final, 2014. november 12.

⁽²⁾ 2/2012. sz. vélemény (HL C 112., 2012.4.18., 1. o.), 2/2008. sz. vélemény (HL C 192., 2008.7.29., 1. o.), 2/2006. sz. vélemény (HL C 203., 2006.8.25., 50. o.), 4/2005. sz. vélemény (HL C 167., 2005.7.7., 1. o.) és 7/2003. sz. vélemény (HL C 318., 2003.12.30., 1. o.).

⁽³⁾ A bruttó nemzeti jövedelemre (GNI) vonatkozó adatok helytállósága: strukturáltabb és célirányosabb megközelítés javítaná a Bizottság ellenőrzéseinek eredményességét (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁴⁾ A Tanács 2007. június 7-i 2007/436/EK, Euratom határozata az Európai Közösségek saját forrásainak rendszeréről (HL L 163., 2007.6.23., 17. o.).

⁽⁵⁾ HL L 130., 2000.5.31., 1. o. A rendeletet legutóbb a 2009. január 26-i 105/2009/EK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 36., 2009.2.5., 1. o.) módosította.

⁽⁶⁾ Lásd: az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkének (3) bekezdése.

⁽⁷⁾ Lásd: a hozzáadottérték-adóból származó saját források beszedésének végleges rendszeréről szóló 1989. május 29-i 1553/89/EGK, Euratom tanácsi rendelet (HL L 155., 1989.6.7., 9. o.) 7. cikkének (1) bekezdése és 9. cikkének (1) bekezdése.

⁽⁸⁾ Lásd: a piaci áron számított bruttó nemzeti jövedelem összehangolásáról szóló 2003. július 15-i 1287/2003/EK, Euratom tanácsi rendelet (GNI-rendelet) (HL L 181., 2003.7.19., 1. o.) 2. cikkének (2) bekezdése.

⁽⁹⁾ Az (n) évre vonatkozó egyenlegeknek és kiigazításoknak kiszámítása úgy történik, hogy tényleges és naprakész számadatok aggregátumát felhasználva összevetik a tagállamok (n-1) évben rendelkezésre bocsátott héa- és GNI-alapú hozzájárulásait a kiszámított kifizetésekkel.

⁽¹⁰⁾ Lásd: az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikke.

⁽¹¹⁾ 2005 óta ezeknek az egyenlegeknek és kiigazításoknak a végeredménye pozitív volt, kivéve a 2009-es, 2010-es és 2013-as évet.

6. Amint azt az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 16. cikke meghatározza, a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredő teljes nettó összeget költségvetés-módosítás útján be lehet számítani, a folyó (n) évre vonatkozó saját források csökkentésével vagy növelésével is. A Bizottságnál bevett gyakorlat, hogy költségvetés-módosítással számítják be az egyenlegek és kiigazítások különbségeit ⁽¹⁾.

A Bizottság javaslata

7. Az 1150/2000/EK, Euratom rendeletet módosító javaslat szerint bizonyos körülmények fennállása esetén a tagállamok a héa- és GNI-egyenlegekből és kiigazításokból eredő összegeket, amikor ezek kivételesen magasak ⁽²⁾, a folyó év decemberének első munkanapja és a következő év szeptemberének első munkanapja között tetszőleges napon bocsáthatnák rendelkezésre.

8. A tagállamoknak december első munkanapja előtt kell tájékoztatniuk a Bizottságot a döntésükről, valamint esedékes hozzájárulásuk befizetésének napjáról (napjairól). E források rendelkezésre bocsátásának tagállami késedelme esetén az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 11. cikkében megszabott feltételek szerint az érintett tagállamnak kamatot kell fizetnie.

9. Ezt a javaslatot a Bizottság azért nyújtotta be, mert a 2014 októberében kiszámított héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások tanúsága szerint előállhat olyan helyzet, hogy a befizetendő összegek a saját források jelenlegi rendszere értelmében kivételesen nagyok lesznek. 2014-ben ez konkrétan azért történt így, mert egyes tagállamok a források és módszerek változása miatt, valamint a Bizottság által bevezetett fennálló GNI-fenntartásokon végzett munkájukból adódóan jelentős mértékben módosították a GNI-adataikat ⁽³⁾, és így lehetővé vált a 2002-vel kezdődő adatok aktualizálása ⁽⁴⁾.

Észrevételek

10. A Bizottság javaslatának célja, hogy a halasztott befizetés lehetőségével nagyobb rugalmasságot engedjen azoknak a tagállamoknak, amelyeknek a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredően kivételesen nagy összeget kell rendelkezésre bocsátaniuk.

11. 2/2012., 2/2008. és 2/2006. sz. véleményében a Számvevőszék aggodalmát fejezte ki az uniós költségvetést finanszírozó sajátforrásrendszer jelenlegi és jövőbeni bonyolultságával és átláthatóságának hiányával kapcsolatban.

12. 11/2013. sz. különjelentésében a Számvevőszék hiányosságokra mutatott rá a saját források jelenlegi rendszere alkalmazásában, amelyek költségvetési bizonytalanságot eredményeztek a tagállamokban. Konkrétan kiemelték, hogy az ellenőrzési folyamat hosszúsága miatt, illetve mert a Bizottság túl sok általános fenntartást alkalmaz, a tagállamok GNI-adatai akár több mint tíz évvel a tárgyévet követően is kiigazításra kerülhetnek.

13. Noha a javasolt módosítás nem foglalkozik a tagállamok költségvetési bizonytalanságának kérdésével, amely továbbra is kockázatot jelent a saját források jelenlegi rendszerében, a Számvevőszék elismeri, hogy a héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások eredményezhetnek kivételesen nagy összegeket, amint az 2014-ben történt, és tudomásul veszi a Bizottság megközelítését, hogy az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikke egy új (7a) bekezdéssel való kiegészítésével lehetővé váljon, hogy a tagállamok elhalasszák ezen összegek befizetését.

14. A befizetések elhalasztására jogosító feltételeket megszabó két kritérium, amelyeket a Bizottság a javasolt módosításban meghatározott, megfelelő, noha részben átfedik egymást ⁽⁵⁾ (lásd: 7. bekezdés).

15. A javasolt módosítás a saját források rendszeréről szóló, jelenleg hatályos 2007/436/EK, Euratom határozat alapján alkalmazandó. 2014. május 26-án a Tanács elfogadta a fent említett 2007-es határozat helyébe lépő 2014/335/EU, Euratom határozatot ⁽⁶⁾. Amikor az új határozat hatályba lép ⁽⁷⁾, az 1150/2000/EK, Euratom rendelet hatályát veszti, és 2014. január 1-jei visszamenőleges hatállyal a 609/2014/EU, Euratom tanácsi rendeletet ⁽⁸⁾ fogják alkalmazni.

⁽¹⁾ 2005 óta a héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások a legutolsó költségvetés-módosításba kerültek bele, a 2010-as és 2013-as évet kivéve.

⁽²⁾ Azaz: meghaladják vagy az egyes tagállamok teljes hozzájárulásának 2/12-ét (egyedi küszöbérték), vagy az összes tagállam összes hozzájárulása 1/12-ének felét (teljes küszöbérték).

⁽³⁾ A saját források kiszámítására vonatkozó uniós szabályok az adott pénzügyi év héa- és GNI-adatainak módosítását az (n + 4) év július 31-ig, illetve szeptember 30-ig teszik lehetővé. Ez a négyéves határidő meghosszabbítható, amennyiben a Bizottság, illetve a tagállamok úgy vélik, hogy az adatok minőségén egy adott pénzügyi évre bizonyos pontok tekintetében javítani szükséges.

⁽⁴⁾ Egy az 1995 és 2001 közötti időszakra vonatkozó egyedi fenntartás kivételével.

⁽⁵⁾ A 2004 óta eltelt évekre vonatkozó bizottsági értékelés szerint két évben, 2007-ben és 2014-ben mindkét kritérium teljesült volna, ha már akkor alkalmazták volna a módosított rendelkezést.

⁽⁶⁾ HL L 168., 2014.6.7., 105. o.

⁽⁷⁾ Miután azt az összes tagállam a saját alkotmányos előírásainak megfelelően jóváhagyta.

⁽⁸⁾ A Tanács 2014. május 26-i 609/2014/EU, Euratom rendelete a tradicionális, a héa- és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszereiről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről (HL L 168., 2014.6.7., 39. o.).

16. A Számvevőszék felhívja a figyelmet, hogy az 1150/2000/EK, Euratom rendelet javasolt módosítását ezért tükrözni kellene a fent említett rendeletben. Fontos biztosítani, hogy a 609/2014/EU, Euratom rendelet javasolt módosítását a 2014/335/EU, Euratom határozat hatálybalépésének napját megelőzően elfogadják.

17. A Számvevőszék tisztában van vele, hogy a javaslat elfogadására igen szűk időkeret áll rendelkezésre, de úgy ítéli meg, hogy a Bizottság jelenlegi rendelkezéseit a Számvevőszék észrevételeivel (lásd: 20., 23. és 25. bekezdés) összhangban ki kellene egészíteni ahhoz, hogy azok az új, 609/2014/EU, Euratom rendelet hatálybalépésével teljes értékű mechanizmust alkossanak.

18. A javasolt rendelkezés csak olyan tagállamok kapcsán említi a rendelkezésre bocsátás elhalasztásának lehetőségét, amelyeknél a „pozitív” héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások jelentős összegeket eredményeztek.

19. Ha egyes tagállamoknak jelentős „negatív” héa- és GNI-egyenlegeik és -kiigazításaik vannak, a Bizottság kénytelen lehetne költségvetés-módosítás útján többletbevételt beszédni (lásd: 5–6. bekezdés). Így a 2014. októberi költségvetési bizonytalansághoz hasonló helyzet állhatna elő.

20. Annak érdekében, hogy az 1150/2000/EK, Euratom rendelet 10. cikkét a tagállamokra egységesen alkalmazzák, a Bizottságot fel kellene hatalmazni, hogy elhalaszthassa az ilyen „negatív” egyenlegekből és kiigazításokból adódó összegek visszatérítését.

21. A hatályos szabályok szerint a Bizottság az (n) év októberében számítja ki a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredő összegeket. Szükség esetén költségvetés-módosítási eljárást indít úgy, hogy azt még ugyanezen év végéig jóváhagyják. A Bizottság javaslata lehetővé teszi, hogy ezeket az összegeket bizonyos rendkívüli körülmények fennállása esetén (lásd: 7. bekezdés) (n) év decemberének eleje és (n + 1) év szeptemberének eleje között lehessen rendelkezésre bocsátani.

22. Tekintetbe véve, hogy a tagállamoknak december első munkanapjáig kell dönteniük a halasztott befizetések időpontjáról (időpontjairól), fennáll az a kockázat, hogy a Bizottság csak az eljárás igen késői szakaszában tudja meghatározni a költségvetés-módosítás végleges összegét.

23. Noha a héa- és GNI-egyenlegekből és -kiigazításokból eredő befizetések elhalasztására vonatkozó tagállami döntés határidejével az volt a cél, hogy az új rendelkezést már az idei, 2014-es évben alkalmazni lehessen, ezt a határidőt a 2015-ös évtől előre kellene hozni november elejére. Ebből adódóan a befizetések elhalasztására jogosító feltételeknek megfelelő küszöbértékek kiszámításának referencia-időpontja is módosulna (vagyis megelőzné november 15-ét).

24. A Számvevőszék úgy véli, hogy a bizottsági javaslat növelheti a saját források rendszerének bonyolultságát (lásd: 11. bekezdés) és a saját források beszédésének a Bizottságra nehezedő adminisztratív terheit.

25. A módosított rendelet ezért szabjon meg egy közös, előre meghatározott ütemtervet ezekre az elhalasztott befizetésekre, hogy ekképpen korlátozza az időpontokkal, a részletfizetések számával és az összegekkel kapcsolatos bizonytalanságot.

Következtetés

26. A Számvevőszék tudomásul veszi a Bizottság azon javaslatát, hogy rendkívüli körülmények esetén el lehessen halasztani a héa- és GNI-egyenlegek és -kiigazítások befizetését. Felhívja a figyelmet, hogy ez a rendelkezés növelheti a saját források rendszerének bonyolultságát és a tagállamok költségvetési bizonytalanságát. A Számvevőszék véleménye szerint ezért a javaslatot az új, 609/2014/EU, Euratom rendelet hatálybalépése kapcsán ki kellene egészíteni olyan értelemben, hogy az tekintetbe vegye a Számvevőszék által tett észrevételeket.

A véleményt 2014. november 27-i luxembourgi ülésén fogadta el a Számvevőszék.

a Számvevőszék nevében

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

az elnök